

QORTI CIVILI PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF MARK CHETCUTI LL.D.

Illum Il-Hamis, 10 ta' Dicembru, 2015

Numru 12

Rikors Guramentat Nru. 617/2015

C. & F. Building Contractors Limited

Vs

Siegfried Generics (Malta) Ltd

Il-Qorti,

Rat ir-rikors guramentat tas-socjeta attrici tal-25 ta' Gunju 2015 li jghid hekk:

1. Illi bejn il-partijiet kien hemm kuntratt ta' appalt u permezz ta' liema l-attrici giet inkarigata mill-intimati tezegwixxi diversi xogholijiet fil-proprijeta tas-socjeta intimata;
2. Illi l-attrici ezegwiet ix-xogholijiet kif rikjesti mill-intimata bid-diligenza kollha mehtiega minnha u in buona fede;
3. Illi matul il-kors tax-xogholijiet l-intimata ghamlet pagamenti akkont tal-prezz finali li gie pattwit bejn il-partijiet izda ghad fadlilha thallas lill-attrici s-somma bilancjali ta' sebgha u sittin elf, tlett mija u tmenin ewro u erbgha u sebghin centezmu (€67,380.74) rapprezentanti bilanc ta' prezz ta' xogholijiet u materjali fornuti skond l-istess kuntratt suriferit u dan kif jirrizulta mir-rendikont anness u mmarkat bhala Dokument 'A';
4. Illi nonostante illi x-xogholijiet tlestew u gew konsenjati lill-intimata, li accettathom, l-intimata qiegghda tirrifjuta minghajr ragunijiet validi li thallas lill-attrici l-bilanc premess u cioe s-somma suriferita ta' €67,380.74, bl-imghaxjiet mill-gurnata tal-konsenja sad-data tal-pagament effettiv;

5. Illi minkejja l-fatt illi l-intimati gew interpellati għall-hlas kemm-il darba bil-miktub, hija baqgħet inadempjenti;

6. Illi għalhekk kellha ssir din il-kawza.

Għaldaqstant jgħidu l-intimati in vista tal-fatti kif brevement premissi f'dan ir-rikors u in vista ta' dawk il-fatti kollha li jistgħu jirrizultaw waqt is-smigh tal-kawza, għaliex ma għandhiex din il-Qorti:

1. Tikkundanna lill-konvenuta thallas l-ammont ta' sebgha u sittin elf, tlett mija u tmenin ewro u erbgha u sebghin centezmu (€67,380.74) jew somma verjuri li din l-Onorabbli Qorti joghghobha tillikwida okkorrendo bl-opera ta' periti nominandi, rapprezentanti bilanc ta' prezz ta' appalt u xogholijiet u materjal imwettqa u kkonsenjati lill-konvenuti fuq talba tagħhom kif premiss f'dan ir-rikors guramentat u dan prevja kull dikjarazzjoni ohra opportuna;

Bl-ispejjez u bl-imghaxijiet dovuti skond il-ligi kontra l-intimati li hi, fil-persuna tar-rapprezentanti giuridici tagħha ingunta minn issa in subizzjoni u b'rizerva ta' kull azzjoni ulterjuri spettanti skont il-ligi u naxxjenti mill-fatti brevement indikati f'dan ir-rikors.

Rat ir-risposta guramentata tas-socjeta konenuta li tghid hekk:

Illi t-talbiet rikorrenti huma infondati fil-fatt u fid-dritt u għandhom jigu respinti bl-ispejjez kontra l-istess għas-segwentu ragunijiet:

1. Li in linea preliminari, tigi umilment eccepita n-nuqqas ta' gurdizzjoni ta' din l-Onorabbli Qorti sabiex tisma' u tiddeciedi dwar it-talbiet rikorrenti, stante li l-artikolu 12 tal-ftehim iffirmit bejn il-partijiet tal-1 ta' Novembru 2011 jistipola li "This Agreement shall be governed according to Swiss law. The contractual language shall be English. The place of jurisdiction shall be Zofingen (Switzer/and)," kif jidher mill-kopja tal-kuntratt originali kif emendat permezz tal-kuntratt iffirmit fil-31 ta' Awwissu 2012, annessa u mmarkata Dok. SML1.

2. Li mingħajr pregudizzju għas-suespost izda wkoll in linea preliminari, tigi umilment eccepita n-nullita tar-rikors guramentat odjern ai termini tal-artikolu 789(1)(c) u (d) tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili, Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta, stante li r-rikorrenti, filwaqt li għamlet riferenza għal "... rendikont anness u mmarkat bhala Dokument A' fit-tielet (3) premissa, ma annetietx id-Dokument 'A' imsemmi flimkien mar-rikors guramentat tagħha, u dan bi pregudizzju għall-esponenti li tpoġġiet f'pozizzjoni ta' zvantagg fil-mod kif tirispondi għat-talbiet rikorrenti.

3. Li mingħajr pregudizzju għas-suespost izda wkoll preliminarjament, jigi umilment eccepit li l-kumpanija esponenti giet skorrettement imharrka, stante li biddlet isimha għal Siegfried Malta Limited fis-17 ta' Frar 2012 kif jidher mic-certifikat anness u mmarkat Dok. SML2.

4. Li, mingħajr pregudizzju għas-suespost u in subordinazzjoni għall-istess, fil-mertu, l-ebda ammont ma huwa dovut mill-esponenti stante li l-appalt miftiehem bejn il-partijiet ma giex ezegwit skont l-arti u s-sengħa mir-rikorrenti, kif ukoll għaliex ir-

rikorrenti giet soggetta ghal late delivery penalty minhabba l-ezegwiment tardiv tal-obbligi kuntrattwali assunti minnha, inkluz spejjez ohra inkorsi mill-esponenti b'rizultat tal-ezegwiment mhux skont l-arti u s-sengha u tardiv da parti tar-rikorrenti.

5. B'rizerva ghal eccezzjonijiet ohra permessibbli skont il-ligi.

Rat li l-kawza thalliet ghas-sentenza fuq l-eccezzjoni preliminari tas-socjeta konvenuta dwar in-nuqqas ta' gurdizzjoni ta' din il-Qorti wara li semghet lid-difensur tal-konvenut.

Ikkunsidrat

L-eccezzjoni tas-socjeta konenuta issib l-origini taghha minn klawsola 12 tal-ftehim ta' appalt bejn il-kontendenti datat 1 ta' Novembru 2011 Dok. SML1 a fol. 12 et seq. tal-process. Dan l-artikolu jghid hekk:

This Agreement shall be governed according to Swiss law. The contractual language shall be English. The place of jurisdiction shall be Zofingen (Switzerland).

Il-klawsola 12 hi pjuttost cara. Mhux biss il-ligi li tapplika ghal ftehim (proper law) hi l-ligi Svizzera, hemm stipulat ukoll illi l –gurdizzjoni (forum) hi Zofingen fl-lsvizzera. Ghalkemm din il-parti tal-klawsola ma ghandhiex dicitura felici pero l-intenzjoni hi cara mill-istess titolu tal-klawsola li jgassam l-artikolu fi tnejn 'applicable law and language/Court.

Hija sinifikattiva, errudita u studjata s-sentenza ta' din il-Qorti diversament preseduta fl-ismijiet **Middlesea Insurance plc pro et noe vs Bianchi & Co. (1916) Ltd** (PA 27/02/2014) li dahlet funditus fil-principju dwar jekk klawsola gurdizzjonali tizradikax ghal kollox u bla eccezzjoni l-gurdizzjoni ta' dawn il-Qrati.

Bla dubju l-kawza tirrigwarda zewg kumpaniji registrati f'Malta rigwardanti kuntratt ta' appalt ta' xoghlijiet li kellhom jigu ezegwiti f'Malta u fejn it-talba hi ghal hlas ta' bilanc ta' prezz tal-appalt u l-eccezzjoni fil-mertu hi dwar il-kwalita jew nuqqas ta' kwalita fl-esekuzzjoni ta' dan l-appalt. Dawn il-fatturi zgur jaghmlu l-gurdizzjoni tal-Qrati Maltin aktar idonea u Prattika biex jinstemghu u jigu evalwati l-provi senjatament meta fost il-kondizzjonijiet kemm dawk konnessi ma' permessi relatati ma' entitajiet

Maltin bhal Awtorita tal-Ippjanar u kif intqal diga l-eccezzjoni ta' nuqqas fl-esekuzzjoni tal-appalt hi marbuta intrisikament mas-sit fejn saru x-xoghljiet, cioe f'Malta.

L-artikolu 742(1) jirradika l-gurisdizzjoni tal-Qrati Maltin bil-fatt li z-zewg kumpaniji jinsabu registrati f'Malta u l-post ta' esekuzzjoni hu f'Malta kif ukoll il-hlas ghal appalt kellu jsir f'Malta.

Il-Qorti tirrefera ghas-segweni brani mis-sentenza msemmija aktar il-fuq li ccaraw il-kwistjoni dwar eccezzjoni simili.

Izda ghalkemm kien hemm xi ftit kazijiet fejn l-ezistenza ta' klawsola bhal dik wasslet biex il-Qorti qisitha bhala wahda tassattiva li tnehhi l-gurisdizzjoni taghha¹, il-bicca l-kbira tad-decizjonijiet huma fis-sens li l-Qrati Maltin ghandhom kull jedd li jezercitaw diskrezzjoni jekk iwarrbux il-gurisdizzjoni taghhom taht is-sahha ta' klawsola bhal dik². Dan il-hsieb jaqbel sewwa ma' dak li tipprovdi espressament il-ligi taghna llum, u l-fehma l-izjed accettata hija li klawsola bhal dik ma tistax titfisser bhala li tezawtora ghal kollox u minn qabel il-gurisdizzjoni tal-Qorti li mqarr tistharreg il-kwistjoni³, u fejn, ikkunsidrati ccirkostanzi, jkun jidher li l-partijiet tassew riedu din il-klawsola". (Vol. XXIV P I p 1067);

Fis-sentenza "PL Edoardo Frendo noe -vs- Dottor Roberto Naudi et noe", Appell, 9 ta' Dicembru 1935 (Vol. XXIX P I p 1317), ittiehdet il-veduta prattika illi :

"allavolja jkun hemm klawsola f'dak is-sens, il-Qrati taghna ghandhom gurisdizzjoni meta tkun kwistjoni ta' atti ta' avarea, jew ta' verifiki ta' danni li ma tistax issir hlief hawn Malta; jew almenu ma tistax issir quddiem it-tribunal ta' barra ahjar, u b'anqas spejjez, u f'anqas zmien milli quddiem it-Tribunal taghna." Ara wkoll flistess sens decizjonijiet a Vol. XVII P II p 33; Vol. XXIII P III p 484; "Gerald Bartoli noe -vs- Emanuel Mathioudes noe", Appell Kummercjali, 29 ta' Lulju 1970);

Hu minnu li hafna mill-kawzi jirrigwardaw kwistjonijiet ta' avarija fil-kamp marittimu izda l-Qorti tqis li l-principju hu applikabbli b'mod estiz ghal kull vertenza. F'dawn ic-cirkostanzi l-Qorti tqis li l-fattispecie tal-kaz jitolbu li jkun l-Qrati Maltin li jiddeciedu l-

¹ Ara, per ezempju, Kumm. 6.10.1959 fil-kawza fl-ismijiet "Lucia noe vs Borg" (Kollez.Vol: XLIII.iii.870)

² Ara, per ezempju, App. Civ. 9.12.1935 fil-kawza fl-ismijiet "Frendo vs Naudi et "(Kollez. Vol: XXIX.i.1317)

³ Ara, per ezempju, Kumm. 23.6.1994 GMA fil-kawza fl-ismijiet "John Bonello noe et vs John Ripard noe et" (konfermata fl-Appell imma ghal ragunijiet ohrajn fis-7.10.1997)

kwistjoni u salv il-kwistjoni tal-‘proper law’ imsemmija fil-klawsola din il-Qorti tqis li ghandha tiddeciedi l-kawza hi.

Decide

Ghal dawn ir-ragunijiet il-Qorti qed tichad l-eccezzjoni tal-gurisdizzjoni mqajma mis-socjeta konvenuta, spejjez riservati ghal gudizzju finali.

Onor. Mark Chetcuti LL.D.

Imhallef

Anne Xuereb

Deputat Registratur